

Dokument nr. 15:23

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 441

Innlevert 28. mars 2003 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 2. april 2003 av finansminister Per-Kristian Foss

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at organisasjoner som er regnskapspliktige etter lotteriloven, men ikke etter regnskapsloven, skal kunne ha avvikende regnskapsår?»

BEGRUNNELSE:

Et stort antall organisasjoner er i den situasjon at de ikke er regnskapspliktige i henhold til regnskapsloven. Samtidig kan organisasjonene være regnskapspliktige i henhold til lotteriloven, hvis de f.eks. driver bingovirksomhet for å finansiere sine hovedaktiviteter.

Mange av disse organisasjonene har gode grunner til ikke å følge vanlig regnskapsår. Dette gjelder både sesongbetonte idretter, spesielt vinteridretter, og politiske lokallag. For de politiske lag er "sesongen" alltid en følge av når offentlige valg holdes. Det kan være opptil 6 000 organisasjoner i en slik situasjon.

Enkelte organisasjoner som har blitt møtt med krav om regnskap i henhold til "vanlig" regnskapsår, har søkt om avvikende regnskapsår. Disse har fått avslag.

For at opptil 6 000 organisasjoner ikke skal måtte søke om avvikende regnskapsår, og eventuelt gjennomgå ankebehandling, kan dette løses langt enklere. Finansdepartementet kan vurdere og utforme en forordning som fritar organisasjoner som må innlevere regnskap i henhold til lotteriloven, men som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven, fra "vanlig" regnskapsår.

Svar:

Av § 1-2 første ledd nr. 13 i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) følger at regnskapspliktige etter denne loven er "andre som etter særskilt bestemmelse i eller i medhold av lov har regnskapsplikt etter regnskapsloven".

Det følger av lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 4f at den som er godkjent eller autorisert i medhold av §§ 4b og 4c er regnskapspliktig etter regnskapsloven med mindre tilsvarende regnskapsplikt følger av annen lovgivning. Av bestemmelsens tredje ledd følger at Lotteritilsynet kan gi dispensasjon fra reglene om regnskapsplikt i paragrafen.

Regnskapsloven fastsetter i § 1-7 første ledd at regnskapsåret er kalenderåret. Departementet kan i særlige tilfelle ved enkeltvedtak eller forskrift gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

I praksis har en på bakgrunn av lovens forarbeider (NOU 1995:30, Ot.prp. nr. 42 (1997-98) og Innst. O. nr. 61 (1997-97), lagt vesentlig vekt på to kriterier ved vurderingen av om det bør gis tillatelse til å benytte avvikende regnskapsår; virksomheten må være sterkt sesongbetont og regnskapene må bli mer informative ved anvendelsen av avvikende regnskapsår. Ved vurderingen må det videre ses hen til at unntaksadgangen etter lovens ordlyd ("i særlige tilfeller") er snever.

Lovens forarbeidere synes på denne bakgrunn å tale mot at det gis unntak i de tilfeller som trekkes frem i dette brev.

Bestemmelsen i lotteriloven § 4f ble vedtatt ved lovendring 21. desember 2000 nr. 119 om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v., dvs. et-

ter vedtagelsen av regnskapsloven og den aktuelle bestemmelsen om at regnskapsåret er kalenderåret.

En vurdering av om organisasjoner som har regnskapsplikt etter regnskapsloven § 1-2 første ledd nr. 13, jf. § 4f i lotteriloven bør unntas fra kravet om å benytte kalenderåret som regnskapsår, bør etter min vurdering foretas med utgangspunkt i de hensyn som begrunner regnskapsplikt for slike organisasjoner. Jeg vil på bakgrunn av din henvendelse ta spørsmålet opp med kultur- og kirkeministeren.

For øvrig gjør jeg oppmerksom på at Lotteritilsynet, etter det jeg har fått opplyst, har lagt om sin praksis etter lotteriloven § 4f tredje ledd slik at organisasjoner med lotteriinntekter under 100 000 kr i året etter søknad kan få dispensasjon fra regnskaps- og revisjonsplikten etter lotteriloven § 4f første og annet ledd.

SPØRSMÅL NR. 442

Innlevert 28. mars 2003 av stortingsrepresentant Thore A. Nistad

Besvart 4. april 2003 av miljøvernminister Børge Brende

Spørsmål:

«I budsjettavtalen mellom Regjeringen og FrP forelå det en ny post 74 under Fartøyvern. I merkna-dene ble fartøyene DS "Skibladner" og "Anna Rog-de" spesielt fremhevet. I forhåndstilsagn for 2003 er det i fra Riksantikvaren kun tildelt 500 000 kr for innværende år, mens behovet er ca. 2 mill. kr for DS "Skibladner".

Vil statsråden sørge for at årets tildelingen til DS "Skibladner" økes eller sikres, slik at båten kan settes i stand til sesongstart?»

BEGRUNNELSE:

I 1995 var det 144 vernede fartøyer her i landet. Tilsvarende tall for 2001 er 175. Dette er fartøyer som er underlagt antikvariske bevaringsforpliktelser som et resultat av bindene avtale mellom fartøyeier og Riksantikvaren. Slike avtaler har blitt etablert i forbindelse med a) økonomiske tilskudd, b) status som verneverdig skip eller c) ved at kondemnerte fiskefartøyer har blitt fritatt fra destruksjonskravet på bakgrunn av Riksantikvarens anbefalinger. Tallet er svært lavt sett på bakgrunn av den kulturhistoriske betydningen fartøyene har hatt for norsk næringsliv, samferdsel og samfunnsutvikling. Miljøverndepartementets ideelle mål om å sikre og sette i stand et representativt utvalg fartøyer kan vanskelig nås, men Riksantikvaren arbeider for at representativiteten skal bli bedre. De 175 vernede fartøyene er et resultat av ulike initiativer tatt av enkeltpersoner, museer, foreninger o.l., og sammensetningen av flåten er derfor tilfeldig. Mange av objektene er i meget dårlig forfatning og vil trenge store ressurser for å kunne bli

operative. I perioden 1967-2001 har til sammen 138 ulike fartøyer mottatt offentlig tilskudd fra enten Norsk kulturråd, Miljøverndepartementet og/eller Riksantikvaren. Totalt har 156 mill. kr blitt fordelt på disse 35 årene. Riksantikvaren har hatt ansvaret for fordelingen av de statlige fartøyvernmidlene siden 1989.

Som det går fram av DS "Skibladners" søknad om dokumentasjoner, er dette reparasjoner som må utføres etter pålegg fra Sjøfartsdirektoratet hvis båten skal få seilingstillatelse for sesongen 2003. Arbeidet utføres etter retningslinjer som er avtalt med Riksantikvaren. DS "Skibladner" ligger nå på slip ved Minnesund, arbeidene er påbegynt, og må fullføres i vår hvis båten skal seile i sommer, hvilket selvfølgelig er en målsetting.

Arbeidene vil koste: 1 993 336 kr inkl. mva.

Tilsagn om: 500 000 kr.

Det mangler: 1 493 336 kr

DS "Skibladner" har kommet i en meget alvorlig situasjonen, som vil kunne føre til at "Skibladner" blir liggende på slip, ikke bare i sommer, men til nødvendig finansiering er på plass.

Svar:

"Skibladner" er et av landets viktigste verneverdige fartøyer. Fartøyet er prioritert som bevaringsobjekt og har gjennom en årrekke fått midler over Riksantikvarens budsjett. "Skibladner" har totalt mottatt ca. 12. mill. kr i perioden 1967-2003.

Store istandsettingsprosjekter som dette, må ha et visst tidsperspektiv. Riksantikvaren har en plan for

finansiering av pågående istandsettingsarbeider på "Skibladner". Denne vil sikre at "Skibladner" i løpet av 2005 vil få tilført de midlene de har søkt om, til

sammen 2 mill. kr, under forutsetning av Stortingets budsjettvedtak. "Skibladner" er gjort kjent med dette.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 28. mars 2003 av stortingsrepresentant Heikki Holmås

Besvart 2. april 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg

Spørsmål:

«I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 41 vedtok Stortinget at det skulle utbetales 130 mill. kr over skjønnsmidlene.

Er disse utbetalt, eventuelt hvorfor ikke, og når kan fylkesmennene regne med å motta disse pengene til fordeling til kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Økningen i skjønnsmidlene skulle dekke deler av eller hele kommunenes behov for økte utgifter til sosialhjelp i forbindelse med de høye strømprisene. Kommuner over hele landet melder nå om høyere utgifter til sosialhjelp, men likevel har fylkesmenn SV har vært i kontakt med ikke kunnet svare positivt på at de har fått penger til viderefordeling i kommunene. Nå kommer snart neste strømregning, og for at kommunene skal gjøres økonomisk i stand til å følge opp

Stortingets vedtak om en svært romslig praksis overfor folk som har betalingstrøbbel med strømregningen, trenger de pengene raskt.

Svar:

Stortinget vedtok 20. februar d.å. å øke rammen for skjønnsstilskudd til kommunene for 2003 med 130 mill. kr. Som jeg uttalte i Stortinget under behandlingen av St.prp. nr. 41 (2002-2003), ville departementet fram mot kommuneproposisjonen for 2004 kartlegge betydningen av de økte strømpriser for kommuneøkonomien. Departementet er nå godt i gang med dette arbeidet, bl.a. ved hjelp av fylkesmennene. Fordelingen av det økte skjønnsstilskudd til kommunene kan skje når vi har tilstrekkelig kunnskap om konsekvenser for kommunene. Dette for å få en mest mulig treffsikker ordning.

Pengene vil utbetales så snart dette er avklart.

SPØRSMÅL NR. 444

Innlevert 28. mars 2003 av stortingsrepresentant Heikki Holmås

Besvart 8. april 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Oslo kommune har gjennomført en husleieøkning kommunal- og regionalministerens rådgiver anbefalte Oslo kommune å vente med inntil grunnlaget for fastsettelse av gjengs leie var bedre fastlagt. Den nye husleieloven ble vedtatt i 1999 der gjengs leie ble innført som eneste husleieregulerende virkemiddel.

På hvilket grunnlag mener statsråden at utleiende, domstolene og Husleietvistutvalget skal kunne fast-

sette gjengs leie, og hvordan skal leietakere enkelt kunne vite om de betaler for mye leie?»

BEGRUNNELSE:

Dette innebærer etter SVs oppfatning en erkjennelse av at når husleiereguleringen ble avskaffet i 1999 og den eneste gjenværende regulering av pris var gjengs leie på tidsbegrensede kontakter, så fantes det i virkeligheten ingen garanti for eksisterende

leietakere. SV var også det eneste partiet som stemte imot fjerning av husleieregulering og svekkelsen av leietakeres rettigheter som også beskrives i den nylig fremlagte NOVA-rapporten. Oslo har en prøveordning med et Husleietvistutvalg direkte underlagt departementet som nå har fått utvidet ansvarsområdet sitt til Akershus. Mens tidligere Husleienemnd var gratis å benytte og hadde sitt hovedvirke med å fastsette pris ved leieforhold, koster Husleietvistutvalget i Oslo 1 400 kr å bruke og har til dags dato ikke hatt mer enn eneste gjengs leie-fastsettelses sak. Min påstand er at dette for det første skyldes pris - advokathonorar må i mange saker påregnes - og for det andre at ingen vil klage på leie så lenge det ikke finnes noe referansegrunnlag. I resten av landet utenom Oslo og Akershus finnes det ikke engang Husleietvistutvalg, noe som tvinger eventuelt utnyttede leietakere over til domstolene.

Svar:

Husleieloven av 1999 legger til grunn at partene ved inngåelse av nye leieavtaler kan avtale vanlig markedsleie (lovens § 4-1). De tre påfølgende årene kan leien justert i samsvar med endringene i konsumprisindeksen (lovens § 4-2). Etter at leieforholdet har vart i to år og seks måneder, uten større endringer enn det som er nevnt ovenfor, kan leien tilpasses gjengs leie med virkning seks måneder senere (lovens § 4-3).

I Ot.prp. nr. 82 (1997-98) på side 176 beskrives "gjengs leie" slik:

"Gjengs leie er et representativt gjennomsnitt av det leienivå som allerede er etablert på stedet ved leie av liknende husrom på liknende leievilkår. Gjengs leie vil således være atskillig mindre konjunkturømfintlig enn markedsleien -- fordi gjengs leie gjenspeiler et allerede etablert nivå.

Systemet forutsetter altså at det foretas undersøkelser med sikte på å klarlegge hva som betales i sammenliknbare leieforhold; på grunnlag av dette materialet skal en så finne fram til tyngdepunktet i det etablerte leienivået sett under ett."

Under stortingsbehandlingen forutså Høyre bl.a. at begrepet gjengs kunne skape usikkerhet slik det var beskrevet i lovforslaget. Høyre foreslo derfor at man hvert tredje år i stedet burde tilpasse leien *"til det som vanligvis oppnås på avtaletidspunktet ved ny utleie av liknende husrom på liknende avtalevilkår"*, jf. Innst. O. nr. 43 (1998-99) på sidene 14 og 15. En slik regulering ville innebære tilpassing til vanlig markedsleie ved nyutleie og dette ville vært lettere å fast-

slå. Stortingsflertallet, og jeg tror at SV var en del av dette flertallet, sluttet seg likevel til Regjeringens lovforslag om gjengs leie tilpassing.

Slik loven er utformet, må den som skal fastsette gjengs leie prøve å finne frem til et representativt utvalg av tilsvarende leieobjekter som alt er utleid til liknende avtalevilkår. Med den strukturen det norske leiemarkedet har, med mange privatpersoner som leier ut én bolig, ofte en sokkelbolig, kan det i noen tilfelle være vanskelig å finne sammenliknbare leieobjekter ved fastsettingen av gjengs leie. På den annen side har partene seks måneders frist til å komme frem til gjengs leie før leien kan endres. Blir de ikke enige om hva som er gjengs leie, finnes det mange alternative tvisteløsningsorganer som kan avgjøre saken. I Oslo kan Husleietvistutvalget, Oslo husleienemnd, en takstnemnd og de alminnelige domstolene avgjøre saken. Ettersom husleienemnda er en kommunal nemnd, kan denne av habilitetsgrunner riktignok ikke avgjøre tvister der den samme kommunen er part. Etter det jeg har erfart er det svært få saker som er brakt inn for disse tvisteorganene til tross for at slike tvister kan avgjøres både raskt og billig i Husleietvistutvalget og Husleienemnda. Jeg vil derfor sterkt oppfordre partene til å bruke disse mulighetene til å fastsette gjengs leie, noe også var min politiske rådgivers poeng i forbindelse med oppslag i Aftenposten, torsdag 24. mars d.å., da knyttet til en konkret sak, som avisen refererte til. Departementet har derfor ikke anbefalt Oslo kommune om å stoppe omleggingen til gjengs leie, slik du beskriver i ditt spørsmål.

For øvrig er jeg enig i Oslo kommunes politikk om å fastsette leien i de kommunale utleieboligene i samsvar med husleielovens regler, herunder tilpassing til gjengs leie hvert tredje år, i kombinasjon med kommunal bostøtte. Jeg forutsetter da selvfølgelig at man holder seg innenfor lovens rammer. Jeg tar således avstand fra Kommunaldepartementets tidligere anbefalinger om å fastsette leien i tråd med "kostnadsdekkende" eller "kostnadsriktig" husleie. Særlig pga. at det blir uklarerhet rundt at vi opererer med tre forskjellige husleiefastsettingsbegreper, og at det i mange tilfeller innebærer en lavere leie enn markedsleie, mens det i andre tilfeller igjen medfører en høyere husleie. Etter min vurdering er dette uheldig. Dette betyr ikke at kommunene skal unnlate å støtte de som trenger det, poenget er nettopp å målrette støtten til de som trenger det i stedet for å subsidiere alle kommunale leiere som da også vil omfatte personer uten støttebehov.

SPØRSMÅL NR. 445**Innlevert 31. mars 2003 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 4. april 2003 av miljøvernminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Ifølge oppslag i Stavanger Aftenblad 6. mars trenger Forsand Sandkompani mer plass. Fire gamle gravhauger oppå sandmassene stopper utvidelsen. I området er det totalt ca. 15 gravhauger, som ble fredet av daværende miljøvernminister Siri Bjerke i 2001. Dersom de fire aktuelle gravhaugene frigis, kan driften i sandkompaniet forlenges med flere år, og sikre rundt 20 arbeidsplasser i distriktet.

Vil statsråden sikre at arbeidsplasser kan gå hånd i hånd med vernearbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Uttak av sand til mørtelproduksjon har pågått i mange år, og er en meget viktig del av kommunens næringsliv. Et 20-talls personer er sysselsatt i denne produksjonen. Selskapet står bak en tredjedel av all tørrmørtelproduksjon i Norge.

Ifølge involverte personer på Forsand var det for ca. 20 år siden en forundersøkelse i forbindelse med frigjøring av grunn til mørtelproduksjon. Rogaland arkeologiske museum (RAM) var på den tiden velvillig til å avdekke gravhaugene. Sandkompaniet konkluderte da med at de ikke ville ha behov for å ta ut masse før om ca. 10-15 år. Kommunen, grunneier og sandkompaniet fikk forståelsen av at RAM valgte å utsette dette arbeidet til det ble mer aktuelt, men at utgravingen skulle skje på et senere tidspunkt.

Dette er senere imøtegått av RAMs nåværende ledelse, som fremmet innstilling om vern da saken var oppe hos fylkesmannen i Rogaland. De fikk også gehør hos daværende statsråd Bjerke.

Lokalbefolkningen har reagert på at man ikke

kan foreta utgraving av 4 av totalt 15 gravhauger. En slik utgraving ville både avdekke eventuelle historiske funn samt sikre sårt tiltrengte arbeidsplasser. Lokale personer har også reagert meget sterkt på at fylkesmannen i Rogaland også er styreformann i RAM, og mener dette vitner om inhabilitet. En vurdering av habilitetsspørsmålet hadde vært ønsket.

Svar:

De aktuelle gravhaugene er automatisk fredet etter kulturminneloven. Etter at reguleringsplanen, pga. innsigelse, ble behandlet av Miljøverndepartementet i mars 2001 ble området de ligger i regulert til spesialområde bevaring.

Jeg har fått opplyst at det for tiden pågår et nytt reguleringsplanarbeid i regi av Forsand kommune, der arealene til Forsand Sandkompani blir gjort til gjenstand for vurdering. Reguleringsplanen er i disse dager ute på offentlig høring. Området med de fire gravhaugene har i denne prosessen, slik jeg har forstått det, ikke vært vurdert av kommunen som aktuelt for utvidelse av sandtaket. Området er derfor foreslått videreført som spesialområde bevaring etter plan- og bygningsloven § 25-6. Ut over det kan jeg dessverre ikke uttale meg om den konkrete saken, da den ved en eventuell innsigelse kan bli forelagt meg til endelig avgjørelse.

Når det gjelder spørsmålet om Tora Aasland sin habilitet i saken, er det ingen av de involverte partene i saken som har tatt opp dette. Det er et vilkår etter forvaltningsloven at det må være en part i saken som reiser krav om dette. På denne bakgrunn ser jeg ingen grunn til å få spørsmålet nærmere vurdert.

SPØRSMÅL NR. 446**Innlevert 31. mars 2003 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 8. april 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«UDI foreslår å fjerne kost og losji fra asylsøkere med avslag for at de skal forlate landet frivillig. Det framgår ikke hvordan en skal sikre seg at dette faktisk skjer og at ikke enda flere blir værende ulovlig, med de følger det kan få for økning i svart arbeid og

kriminalitet. SV forutsetter at nye regler ikke skal gjelde for barnefamilier.

Kan statsråden redegjøre for hvordan et slikt system skal fungere i praksis, unntaksbestemmelser, behovet for økte ressurser til politiet, transport o.l. som følge av endringene?»

Svar:

Personer med avslag på sin asylsøknad har ikke lovlig opphold i landet, med mindre avslaget har fått oppsettende virkning/utsatt iverksettelse. Det forutsettes at de som har fått et endelig avslag forlater Norge frivillig. Som kjent blir imidlertid mange fortsatt boende i mottak i påvente av å bli uttransportert av politiet.

Norge har den senere tiden hatt svært store asyl-lankomster. Sett i forhold til folketallet, er det bare Østerrike som har hatt større ankomster de siste to årene. Per 1. april i år bor det om lag 16 530 personer i statlige mottak. Utgiftene til drift av mottakene var i 2002 om lag 1,7 mrd. kr.

Som representanten Karin Andersen er kjent med, har Regjeringen igangsatt ulike tiltak for å begrense tilstrømmingen av asylsøkere uten et beskyttelsesbehov. Tiltakene er først og fremst rettet inn mot å effektivisere saksbehandlingen.

Jeg mener imidlertid det er behov for å vurdere ytterligere tiltak for å begrense tilstrømmingen av asylsøkere uten et beskyttelsesbehov. Jeg vurderer derfor Utlendingsdirektoratets forslag om at personer med effektuerbare avslag skal skrives ut fra mottak. Det er imidlertid altfor tidlig å si noe om hvordan dette eventuelt kan gjennomføres i praksis, herunder unntaksbestemmelser, f.eks. for barnefamilier, og behov for økte ressurser til politiet, transport og lignende som representanten spør om. Forutsetningen min er at vi har et tilfredsstillende og raskt apparat for frivillig hjemreise med International Organization for Migration (IOM) som kan håndtere rask utreise. Departementet vil, i samarbeid med andre berørte departementer, foreta en vurdering av dette i tiden frem til sommeren. Jeg vil da kunne komme tilbake med en redegjørelse for *om*, og i så fall *hvordan* tiltaket tenkes gjennomført i praksis.

SPØRSMÅL NR. 447

Innlevert 31. mars 2003 av stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik

Besvart 9. april 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs

Spørsmål:

«Hvilke initiativ kommer statsråden til å ta for å styrke kommunenes muligheter til å kreve fleksible oppvarmingsløsninger i nybygg, slik at færre blir avhengig av direktevirkende elektrisitet til oppvarming?»

BEGRUNNELSE:

Boligkjøpere får høye strømregninger fordi entreprenører nekter å bygge boliger med varmepumpe. Adresseavisen kunne nylig fortelle om byggeprosjektet Lena Amfi i Melhus, hvor Aasen Bygg truet kommunen med rettssak for å slippe å bruke varmepumpe og vannbåren varme. Argumentet var at det ville gjøre leilighetene litt dyrere, og at det dermed kunne bli tyngre å selge dem.

Ifølge Adresseavisen ble Melhus kommune truet til å gi opp varmepumpekravet. Det er spesielt gunstig å bruke varmepumpe i Melhus sentrum, og ifølge avdelingssjef Tor Riseth i Melhus kommune er det "forferdelig dumt at utbyggerne skal få lov til å vrake de økonomisk og økologisk beste løsningene for beboerne, og prioritere sine egne kortsiktige interesser".

Plan- og bygningsloven er under revidering, men det haster med politiske signaler om at dagens praksis vil måtte endres. Med bedre virkemidler for kommunene og klarere signaler til byggebransjen om krav til fleksible oppvarmingsløsninger, vil færre i framtiden blir fanget i "strømfella".

Svar:

Økt bruk av fleksible oppvarmingssystemer er en del av Regjeringens satsing på en miljøvennlig energiomlegging. Regjeringen la så sent som i 2002 fram en strategi for utbygging av vannbåren varme, der en gav en samlet framstilling av rammen for og organiseringen av den videre satsingen på vannbåren varme, dvs. hvem som har ansvar for hva og hvilke virkemidler som brukes og vil bli brukt. Virkemidlene kan deles i to hovedgrupper:

- Økonomisk støtte fra Enova, Husbanken og Norges forskningsråd.
- Lover og regler knyttet til bruk og produksjon av energi, plan- og bygningsloven, energiloven og forurensningsloven.

Olje- og energidepartementet har et overordnet ansvar for oppfølgingen av strategien og den miljøvennlige omleggingen av energibruk og energiproduksjon generelt. Kommunal- og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet er i ferd med å gjennomgå virkemidler som vil være av betydning for bl.a. kommunenes mulighet til å påvirke valg av oppvarmingsløsninger.

For å få en omlegging til økt bruk av fleksible oppvarmingssystemer, er det en forutsetning at slike systemer tas i bruk der det allerede er lønnsomt. For å sikre at det skjer kan det være nødvendig å ta i bruk normative virkemidler. Kommunal- og regionaldepartementet viser til at Statens bygningstekniske etat er i ferd med å utrede nye byggeregler som vil ivareta krav til valg av oppvarmingssystemer. Den nye energirammeberegningsmetoden og de nye energikravene vil være ferdig utredet i løpet av høsten 2003. Videre vises det til at Regjeringen i mars 2002 oppnevnte et offentlig utvalg for en bred gjennomgang

av bygningslovgivningen. Blant annet skal utvalget vurdere i hvilken grad klare miljøkrav skal tas inn i plan- og bygningsloven. I denne sammenhengen er det naturlig at utvalget vurderer om krav til fleksible energiløsninger skal lovfestes. Utvalget skal legge fram sin første delutredning i juni 2003.

Når det gjelder spørsmål om å gi kommunen økt mulighet til å påvirke valg av oppvarmingssystem gjennom planreglene i plan- og bygningsloven, avventer Regjeringen Planlovutvalgets utredning. Det framgår av mandatet til utvalget at en bl.a. skal utrede hvordan plan- og bygningsloven *"kan nyttes og utvikles for å følge opp nasjonale miljømål, bl.a. ved målrettet kommunal energi-, varme- og transportplanlegging, og regionale og lokale løsninger som ivaretar hensynet til en mer effektiv og miljøvennlig energibruk"*. Miljøverndepartementet forventer at Planlovutvalget vil legge fram sin utredning i løpet av våren 2003.

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 1. april 2003 av stortingsrepresentant Oddbjørg Ausdal Starrfelt

Besvart 8. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Korleis vil statsråden sikra at små og mellomstore bedrifter i anleggsbransjen får oppdrag nå som drift- og vedlikehald av veg er 100 pst. konkurranseutsett, og kan statsråden tenkja å stilla krav om bankgaranti i staden for eller i tillegg til krav om egenkapital for å sikra desse oppdraga?»

Vedlegg til spørsmål:

Brev fra Maskinentreprenørenes forbund ved administrerende direktør Trond Johannesen og informasjonssjef Siri Ulvin til Stortingets samferdselskomité om kapasitets- og konkurransesituasjonen i anleggsbransjen - utfordringer for små og mellomstore bedrifter og forslag til tiltak. Brevet er datert 21. mars 2003.

GRUNNGJEVING:

Eg syner til vedlagde brev frå Maskinentreprenørenes forbund, men eg vil understreka at mitt spørsmål er opnare enn det dei i brevet ber om.

Svar:

Jeg har over lang tid hatt kontakt og dialog med Maskinentreprenørenes forbund (MEF) om denne sa-

ken, og fått nyttige innspill fra dem i forhold til småbedrifters ønsker og behov i konkurranseutsettingen.

Jeg kan nevne at Vegdirektoratet har åpnet for at små og mellomstore bedrifter kan gi tilbud gjennom arbeidsfellesskap. Ved arbeidsfellesskap er kravet til egenkapital noe redusert. Summen av egenkapitalen for deltakerne i arbeidsfellesskapet skal være minimum 10 pst. av tilbudssummen, og hver enkelt deltaker skal ha en egenkapital på minimum 10 pst. av kontraktens gjennomsnittlige årsomsetning.

Drift- og vedlikeholdsoppgavene på vegsiden vil bli konkurranseutsatt over en fireårsperiode frem til 2006. Vegdirektoratet vil i 2003 lyse ut 23 kontrakter, av totalt 106 kontrakter. Vegdirektoratet vil etter at anbudsperioden i 2003 er avsluttet, foreta en evaluering av prosessen, herunder størrelsen på kontraktene og om det ble reell konkurranse om oppdragene. Ut fra resultatene fra evalueringen, vil det bli vurdert hvorvidt størrelsen på kontraktene bør endres ved neste utlysning av funksjonskontrakter. Også spørsmål om egenkapital og bankgaranti vil da være naturlig å se på på nytt ut fra erfaringene i 2003.

Jeg legger til grunn at Vegdirektoratet utformer funksjonskontraktene med det formål å oppnå effektivitetsgevinster gjennom reell konkurranse om oppdragene, og mener dette må være en svært viktig del

når erfaringene det første året skal gjennomgås. Jeg vil aktivt følge med på utviklingen i markedet, herunder at det oppnås reell konkurranse om oppdragene, og at både små, mellomstore og store entreprenører

får mulighet til å delta. Jeg er opptatt av at vi i Norge skal utvikle en virksom konkurranse på dette området. Jeg har invitert Maskinentreprenørenes forbund til videre dialog om disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 449

Innlevert 1. april 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui

Besvart 9. april 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten

Spørsmål:

«Finnes det retningsgivende krav til smitteisolater i Norge i dag?»

Svar:

Gjeldende råd om smitteisolater er gitt i Helsedirektoratets veiledningsserie nr. 2-1988 "Bruk av isolering til å forebygge smittespredning i sykehus", IK 2261. Veilederen gir bl.a. detaljerte råd om utforming av isolatene, fremgangsmåte ved isolering og forholdsregler ved ulike isoleringsregimer.

I lengre tid har det pågått et arbeid med å revidere veilederen. Et utkast til isoleringsveileder har nylig blitt sendt på høring og høringssvarene blir nå innarbeidet. Nasjonalt folkehelseinstituttet og Sosial- og

helsedirektoratet vil publisere den nye veilederen våren 2003.

I henhold til *Forskrift 5. juli 1996 om smittevern i helseinstitusjoner - sykehusinfeksjoner* skal bl.a. helseinstitusjoner som er omfattet av spesialisthelsetjenesteloven ha et infeksjonskontrollprogram. Et av tiltakene i infeksjonskontrollprogrammet er at det skal foreligge skriftlige retningslinjer for isolering av pasienter med infeksjoner som medfører fare for at andre kan bli smittet. I dette ligger det bl.a. at helseinstitusjonen må gjøre en vurdering av behovet for antall ulike typer isolater ved institusjonen. Hvordan denne behovsvurderingen skal gjøres, blir gjennomgått i den nye isoleringsveilederen.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 1. april 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui

Besvart 9. april 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten

Spørsmål:

«Vi har delt Norge opp i helseregioner, og staten er ansvarlig for helsetilbudet som befolkningen nå får. Vi ser nå at den smittsomme dødelige sykdommen SARS brer om seg i andre deler av verden. Meg bekjent så har vi svært lite isoleringsmuligheter for pasienter med smittsomme sykdommer i norske sykehus.

Har statsråden, som er helseforetakenes øverste ledelse, en oversikt over hvor mange godkjente isolat som finnes ved norske sykehus, og hvor mange pasienter det ville være plass til i disse rommene?»

Svar:

Ifølge WHO's oversikt den 8. april 2003 er det nå totalt 2 671 tilfeller av SARS på verdensbasis, derav 103 døde. Til nå er sykdommen hovedsakelig utbredt i Asia, men stadig nye land rapporterer om tilfeller. Ifølge oversikt av 8. april 2003 fra Nasjonalt folkehelseinstitutt er det hittil ingen utbrudd av SARS i Norge.

Det er etablert nasjonale systemer som skal fungere i tilfelle utbrudd av pandemier (verdensomspennende epidemier). Disse systemene er nå selvstendig aktivert ut fra den muligheten at SARS spres til Norge.

De viktigste tiltakene er forankret i den såkalte nasjonale pandemikomiteens arbeid og den nasjonale beredskapsplanen for pandemisk influensa. Pandemi-komiteen skal være et rådgivende organ for departementet i forbindelse med forberedelsene før, men også under og etter utbrudd av pandemisk influensa. De regionale helseforetakene er også pålagt i årets styringsdokument å påse at de har adekvat beredskap i forhold til pandemisk influensa.

Beredskapsplan for influensaepidemi skal være en del av sykehusets katastrofeplan. Under momenter til delplan i spesialisthelsetjenesten står det blant annet: *"etablering av ekstra senge- og isolasjonsplasser. Tiltak for å begrense smittespredning på sykehuset, både til og fra pasienter og personalet og fra besøkende."* Av dette går det fram at i en ekstraordinær situasjon, som ved en pandemi, må man ta særskilte tiltak for å skaffe de isolasjonsplasser som trengs.

Parallelt fortsetter utbyggingen av den ordinære isolasjonskapasiteten ved sykehusene. Ifølge Statens helsetilsyn sine undersøkelser har det vært en positiv utvikling de senere årene når det gjelder kapasitet. I en undersøkelse i 1997 var 2,8 pst. av sykehussengene på norske sykehus isolasjonssenger. 2,4 pst. av sengene var i kontaktsmitteisolat og 0,4 pst. var luftsmitteisolat. Ved Statens helsetilsyn sin kartlegging i 2001 fant man at 4,2 pst. av de effektive sengene var i isolater. I rapporten fra 2001 ble det fra Helsetilsynets side påpekt at universitetssykehusene i Trondheim og Bergen (St. Olavs Hospital og Haukeland sykehus) manglet luftsmitteisolater. Dette er nå utbedret. Folkehelseinstituttet har anbefalt at pasienter som innlegges for SARS skal ha enerom, hvis mulig med forgang, eget toalett og eget skyllerom,

eller luftsmitteisolat. Instituttet opplyser at selv om SARS sannsynligvis overføres med dråpe- og kontaktsmitte, anbefales det å ta forholdsregler om at det også kan smitte gjennom luft. Av denne grunn er luftsmitteisolat å foretrekke.

Når det gjelder det konkrete antallet isolasjons-plasser, eksisterer det en oppdatert oversikt fra Helse Vest i en utarbeidet regional smittevernplan for 2003-2005, der det framgår at det totalt i regionen er 108 isolatplasser. Av disse er det 96 kontaktsmitte-isolater på sykehusavdelingene, 8 kontaktsmitteisolater på intensivavdelinger, og 4 luftsmitteisolater. I Helse Vest ligger isolasjonskapasiteten relativt nær landsgjennomsnittet (3,9 pst. av total sengekapasitet), så tallene skulle gi et bilde av situasjonen på landsbasis. Statens helsetilsyn har påpekt, som representanten Rui også refererer til, at selv om vi er inne i en positiv utvikling, er isolasjonskapasiteten ved sykehusene fortsatt for lav. Arbeidet for å utbedre denne er en naturlig del av opprusting og utbygging av sykehusene. I den regionale smittevernplanen for Helse Vest er det satt opp plan for utbygging av nye luft- og kontaktsmitteisolater. De øvrige helseregioner er også i gang med utarbeidelse av regionale smittevernplaner.

Det viktigste i denne konkrete situasjonen er at vi er forberedt på å benytte de ressursene vi har på en optimal måte. Jeg føler meg trygg på at de ansvarlige personene som er i arbeid i den nasjonale pandemikomiteen, i Nasjonalt folkehelseinstitutt, i Sosial- og helsedirektoratet og ikke minst i sykehusene selv, vil yte den nødvendige innsats for å forberede oss best mulig på å håndtere utbrudd av SARS også her i landet.

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 1. april 2003 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen

Besvart 9. april 2003 av utenriksminister Jan Petersen

Spørsmål:

«Verdens ledende menneskerettighetsorganisasjoner har dokumentert at russernes krig i Tsjetsjenia har utviklet seg til mord, tortur, voldtekt og plyndring, fullt på høyde med det verste verden har sett i nyere tid, og uten at noen stilles til ansvar. Dette er statsdrevet terror, som både i brutalitet og volum langt overgår konsekvensene av annen kjent terror.

Hvilke initiativ vil Regjeringen ta for at verdens-

samfunnet kan reagere behørig også på den type terror som nå utfolder seg på fjerde året i Tsjetsjenia?»

BEGRUNNELSE:

Nevnte menneskerettighetsorganisasjoner refererer seg særlig til: Memorial (russisk), Human Rights Watch (USA), Amnesty International og vår egen Helsingforskomité. Den russiske journalisten Anna Politkovskajas reportasjer og bøker bør også nevnes

i denne sammenhengen. En av dem har kommet på norsk og heter: "En Reise i Helvete" (Pax 2001). Til sammen har disse lagt fram en overveldende dokumentasjon på ekstreme brudd på alt som heter menneskerettigheter.

Denne dokumentasjonen viser også at denne krigen drives videre fordi mektige personer innen det militære og i sikkerhetsstrukturene tjener penger på det. Det synes åpenbart at bare et sterkt ytre press kan få president Putin til å trosse disse kreftene og innlede fredsforhandlinger. Russiske fredsaktivister, også innen Dumaen, hevder imidlertid dertil at mange nå ikke våger å stanse krigen fordi spørsmålet om ansvar for overgrepene da uvegerlig vil bli reist. Også dette tilsier at et sterkt ytre press er nødvendig for å få slutt på den.

Det er videre verdt å merke seg at overgrepene er blitt verre etter 11. september. For å få russerne med på laget mot den internasjonale terrorismen har toleransen overfor russisk krigføring paradoksalt nok blitt større. Men dersom terror måles i mengde lidelse påført uskyldige mennesker, kan det ikke være tvil om at de russiske styrkene i Tsjetsjenia i dag er av verdens største og verste bande av terrorister. Selv World Trade Center blekner fullstendig mot Grozny. Statsdrevet terror er ikke bedre enn annen.

Det foreligger nå en fyldig litteratur som dokumenterer at begge krigene i Tsjetsjenia ble startet (i 1994 og 1999) fordi dominerende krefter i Moskva av forskjellige grunner ønsket krig. Tsjetsjenerne var innstilt på forhandlinger, også om Tsjetsjenias status. Det er derfor feil å hevde at krigen dreier seg om Russlands territorielle integritet. Det kunne man først ha gjort etter at slike forhandlinger var prøvd og hadde brutt sammen, men da måtte man også ha reist spørsmålet om ikke også Russland bør oppgi sine kolonier.

Svar:

Regjeringens syn er at en løsning på denne konflikten må finnes med fredelige midler, og innenfor rammen av Den Russiske Føderasjon. Vår holdning til brudd på menneskerettighetene i Tsjetsjenia og Nord-Kaukasus for øvrig tør være vel kjent, også for russiske myndigheter. Tsjetsjenia-spørsmålet står alltid høyt på dagsordenen under bilaterale møter, slik det gjorde under president Putins norgesbesøk i november 2002. I tillegg fortsetter vi fra norsk side å ta opp spørsmålet regelmessig i multilaterale sammenhenger som FN, OSSE og Europarådet. Vi understreket senest under et møte i FNs MR-kommisjon i Genève nylig de føderale russiske styrkers ansvar

for fullt ut å respektere menneskerettighetene. At dette skjer vil ha stor innvirkning på mulighetene for å få i gang en reell forsoningsprosess og for det tsjetsjenske samfunnets fremtidige stabilitet. Her gjenstår det mye å gjøre for russiske myndigheter.

Som nevnt i mitt svar i Stortingets spørretime 6. november 2002, må vi samtidig innse at Russland, som alle andre stater, har en legitim rett til å kjempe mot terrorvirksomhet på sitt eget lands territorium. Fra norsk side har vi gitt klart uttrykk for at russiske myndigheters kamp mot denne virksomheten må skje med full respekt for grunnleggende menneskerettigheter.

Vi er også opptatt av situasjonen for de internt fordrevne i og utenfor Tsjetsjenia, spesielt i naborepublikken Ingusjetia. Vi uttrykker vår bekymring overfor russiske myndigheter når det gjelder de fordrevnes humanitære situasjon og over rapporter om at de utsettes for press til å returnere til Tsjetsjenia uten garantier for liv, helse og sikkerhet. Norge fortsetter å bevilge penger for å avhjelpe den humanitære situasjon i området. 30 mill. kr er avsatt til dette formålet for 2003. Størstedelen av beløpet kanaliseres gjennom norske humanitære organisasjoner. Norge vil fortsette å følge situasjonen i Nord-Kaukasus nøye, bl.a. gjennom vår ambassade i Moskva, som regelmessig besøker regionen.

Vi følger nøye den politiske utviklingen i Tsjetsjenia. Den nylig avholdte folkeavstemningen om ny grunnlov for Tsjetsjenia 23. mars *kan* være et skritt i positiv retning. Det nøyaktige resultatet er riktignok beheftet med stor usikkerhet, men det er samtidig positivt at avstemningen fant sted uten at uro og voldsbruk fikk prege valgdagen. Manglende uavhengig valgobservasjon gjør det vanskelig å ha en dokumentert og objektiv oppfatning i den ene eller annen retning av hvorvidt avstemningens gjennomføring oppfylte de krav som vanligvis stilles. En ekspertgruppe fra OSSEs kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) mente at den store fremmøteprosenten, til tross for at valget fant sted i en atmosfære av frykt for vold og terror, kan tyde på at utfallet faktisk gjenspeiler innstillingen til en stor del av befolkningen, nemlig håpet om en begynnende politisk prosess og snarest mulig fred og stabilitet. Regjeringen håper at den nye grunnloven og de forestående valgene vil bidra til en normalisering og til en politisk dialog som involverer alle med en demokratisk og ikkevoldelig overbevisning. Realistisk sett finnes det få eller ingen alternativer til en slik prosess.

SPØRSMÅL NR. 452**Innlevert 1. april 2003 av stortingsrepresentant Eirin Faldet****Besvart 8. april 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«De ansatte ved Stor-Elvdal statlig mottak i Koppang har i et felles brev til statsråden uttrykt den avmakt de føler i forhold til hvem som får oppholdstillatelse.

Hvordan kan statsråden sikre at lokalt ansattes kompetanse blir brukt på en måte som gjør at deres erfaringer får medvirkning på utfallet av UDIs behandling av asylsøknader, og kan det være aktuelt å tillate at mottaket i Koppang får status som et forsøksmottak, der slik kunnskapsoverføring nyttiggjøres?»

Vedlegg til spørsmål:

Brev fra Stor-Elvdal statlig mottak til kommunal- og regionalminister Erna Solberg. Brevet er datert 11. mars 2003.

BEGRUNNELSE:

I Ot.prp. nr. 28 (2002-2003) står at det overordnede målet med integreringspolitikken er at alle, uavhengig av bakgrunn, skal ha like muligheter, rettigheter, og plikter til å delta i samfunnet og bruke sine ressurser (side 17).

Det er vanskelig å være uenig i dette, og det er mot denne bakgrunn brevet fra de ansatte på Stor-Elvdal statlige mottak må sees. De ansatte på mottaket mener bl.a. at en raskere saksbehandling vil gjøre arbeidet mot det overordnede målet lettere. Det er dette de ansatte på mottaket mener de kan bidra til. De ansatte mener at det er helt nødvendig at den lokale kompetanse tas i bruk og nyttiggjøres i UDIs saksbehandling.

Viser til det vedlagte skriv, og statsråden som øverste ansvarlig for myndighetsutøvelsen på feltet, merker seg sikkert den klare oppfatning de ansatte på mottaket har på dette punktet.

Svar:

I begrunnelsen er det sitert fra side 17 i Ot.prp. nr. 28 (2002-2003) Om lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven). Den overordnede målsettingen med denne loven er at *nyankomne innvandrere* i Norge skal ha like muligheter, rettigheter og plikter til å delta i samfunnet og bruke sine ressurser, uavhengig av bakgrunn. På side 47 i samme odelstingsproposisjon fremgår det at asylsøkere og personer med avslag på asylsøknaden som ikke kan returneres faller utenfor personkretsen

som introduksjonsloven gjelder for. Statistikken viser at de fleste som søker asyl i Norge ikke skal integreres her, men forventes å returnere til sine hjemland etter avslag på asylsøknaden. Introduksjonsloven retter seg altså ikke inn mot ansatte i mottak, og asylsøknader behandles, som representanten sikkert er kjent med, etter utlendingsloven. Introduksjonsloven kommer først til anvendelse når en person har fått innvilget oppholdstillatelse i henhold til utlendingsloven.

Spørsmålet fra representanten gjelder hvordan lokalt ansatte, dvs. mottaksansatte, kan få mulighet til å ha innflytelse på asylsaksbehandlingen, og om Stor-Elvdal mottak kan få status som forsøksmottak i så måte. Stor-Elvdal mottak foreslår i sitt brev å lage et rapporteringssystem i mottakene. Slik jeg har forstått det, tenker de seg at opplysninger om deltakelse i dugnader og fellesaktiviteter på mottaket, tilbakemeldinger fra butikker, ungdomskubber og lignende er av den type informasjon som det skal rapporteres på.

Som nevnt behandles asylsøknader etter utlendingsloven. Det er om søkeren anses å ha et beskyttelsesbehov som avgjør om han eller hun får oppholdstillatelse i Norge, enten i form av asyl eller opphold på humanitært grunnlag. Dette er nedfelt i norsk lov og i internasjonale konvensjoner, som vi er forpliktet til å følge. En asylsøknad kan verken styrkes eller svekkes på grunnlag av en persons deltakelse på dugnader eller på tilbakemeldinger fra butikkansatte til mottaksansatte. Dette ville innebære et grovt brudd på rettssikkerheten som asylsøkerne har krav på, og de lover og konvensjoner vi er forpliktet til å følge i asylsaksbehandlingen. Dette har jeg også lagt vekt på i mitt svar til Stor-Elvdal mottak.

Jeg har stor forståelse for at mottaksansatte kan bli frustrert over enkeltpersoner i mottak som utfører kriminelle handlinger og slik skaper negativt fokus i lokalmiljø og presse. Det er allerede rutiner for at mottakene skal melde fra om kriminelle forhold til Utlendingsdirektoratet, som igjen skal prioritere saksbehandlingen for disse. Likevel kan det altså være slik at personer som begår kriminelle handlinger har et beskyttelsesbehov og får innvilget oppholdstillatelse, mens personer som oppfører seg eksemplarisk ikke har et slikt behov og får avslag. Jeg har en klar forventning om at de ansatte i mottakene er klar over at beskyttelsesbehovet er det sentrale i asylsaksbehandlingen, og at det også i fremtiden må fortsette å være slik. På bakgrunn av det jeg her har

nevnt, ser jeg det som uaktuelt å ha et forsøksmottak for ordningen som her ble foreslått.

At saksbehandlingen bør være kortest mulig er jeg selvsagt helt enig i, og Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å få dette til. Som representanten nok er kjent med, deles søkerne inn i grupper basert på om søknaden antas å være grunnløs, godt begrunnet eller i behov for en grundigere vurdering. Saksbehandlingstiden skal avspeile hvilken gruppe saken er plassert i. Målsettingen er at Utlendingsdirektoratets

saksbehandlingstid for antatt grunnløse søknader i gjennomsnitt ikke skal overskride 2 uker, og senest være behandlet innen 4 uker. Saker som behandles i henhold til Dublin-konvensjonen er unntatt fra dette. Tid til registrering hos politiet og klagesaksbehandling i Utledningsnemnda vil komme i tillegg. Jeg er generelt åpen for å vurdere tiltak som kan gjøre saksbehandlingen raskere, men dette må ikke gå på bekostning av rettssikkerheten, noe dette forslaget ville gjort.

SPØRSMÅL NR. 453

Innlevert 2. april 2003 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 9. april 2003 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet

Spørsmål:

«Fylkeskommuner får trekk i sine rammetilskudd for elever i private videregående skoler. Så vidt jeg har forstått virker trekkordningen slik at i alle fall for noen private skolers vedkommende blir resultatet slik at den fylkeskommunen der den private skolen er lokalisert trekkes for alle elever selv om skolen har elever fra mange fylker.

Vil statsråden ta initiativ for å endre denne trekkordningen, slik at trekket fordeles til elevenes hjemstedsfylker?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser bl.a. til Hordaland fylkeskommune der denne problemstillingen er tatt opp med departementet. Det virker urimelig dersom trekkordningen praktiseres slik at et fylke skal bære hele trekket når en privat videregående skole vitterlig har elever som kommer fra mange ulike fylker. Særlig blir dette urimelig når dette dreier seg om videregående skoler for funksjonshemmede, godkjent etter privatskoleloven § 26 - tilskudsregel nr. 2. Slike skoler er det få av og de har en oppgave som går ut over den regulære utdanningsoppgaven innenfor vårt nasjonale utdanningssystem, nemlig trening og rehabilitering med sikte på hel eller delvis arbeidsførhet. Å behandle slike skoler med særlige oppgaver på linje med ordinær skolevirksomhet blir urimelig for det fylket som er "vert" for den private skolen.

Jeg viser spesielt til Krokeide yrkesskole i Hor-

daland, en skole som eies av Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke, og der gjennomsnittsalderen for de ca. 130 elevene er vel 30 år. Skolen driver avklaring og rehabilitering for å hjelpe personer tilbake til full eller delvis yrkesdeltakelse og har siden 1952 gitt et tilbud til alle landets innbyggere. Opplegget virker godt og gir gode resultater, men bare 85 av de ca. 130 elevene er fra Hordaland. Det gir et konkret bilde av skjevheten når Hordaland fylkeskommune trekkes for alle 130 elever.

Svar:

Trekkordningen for elever i statlige og private skoler har vært en del av inntektssystemet siden innføringen av inntektssystemet i 1986. I 2003 blir den enkelte fylkeskommune/kommune trukket med 180 300 kr (190 900 kr ved opphold) pr. elev i private skoler under tilskudsreglene 1 og 2. Tilskudsregel 1 og 2 omfatter private grunnskoler og videregående skoler for funksjonshemmede. Dette samlede trekket for alle landets fylkeskommuner/kommuner blir imidlertid ført tilbake til sektoren gjennom en fordelingsnøkkel som tar utgangspunkt i antall innbyggere i alderen 6-18 år.

Fylkeskommunene/kommunene blir bare trukket for egne elever i private skoler, uavhengig av hvor den enkelte private skole er geografisk lokalisert. Hordaland ble i 2002 kun trukket for 85 av de 132 elevene ved Krokeide yrkesskole.

SPØRSMÅL NR. 454**Innlevert 2. april 2003 av stortingsrepresentant Heidi Grande Røys****Besvart 9. april 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«Eg viser til svar på skriftleg spørsmål nr. 392 (2002-2003) frå stortingsrepresentant Hill-Marta Solberg, der det heiter at "mange trolig vil få redusert foreldrebetaling ved innføring av et slikt skattelette".

Kor stor reduksjon i foreldrebetalingen reknar statsråden med i dei ulike overslaga for provenytyp, og kva føresetnader ligg til grunn for desse tala?»

GRUNNGJEVING:

Eg ber om at ein oppgir kva gjennomsnittleg marginalskatt som er brukt i utrekningane og med ei detaljering som gjer det mogleg å etterprøve utrekningane.

Svar:

Etter gjeldande reglar for foreldrebetaling for legitime utgifter til pass og stell av barn, kan foreldre med eitt eller fleire barn krevje eit maksimalt frådrag i alminneleg inntekt på 25 000 kr for eitt barn og 30 000 kr for to eller fleire barn. Utgifter til pass og stell av barn som kan førast til frådrag, omfattar tilsyn, pleie m.m. av barnet, og kan skje i heimen, barnehage, institusjon m.m. Frådraget er avgrensa mot barnet sine leveomkostnader, reinhald og stell av hus, behandling av sjukdom, undervisning, kostnader i samband med ferie og fritid og adopsjon. Skulefritidsordninga (SFO) er i denne samanhengen rekna som pass og stell av barn, og ikkje som undervisning. Også meirutgifter ved transport til og frå barnehage kan førast til frådrag.

Alle overslag på kva eit nytt skattefritak vil koste å innføre, vil nødvendigvis måtte være veldig usikre. Dette skuldast særleg at ein ikkje veit kor store tilpassingane til ordninga blir. Ein veit heller ikkje kor høg inntekt dei arbeidstakarane som får gratis barnehageplass, har, kor mange barn dei har i barnehage, kor store andre dokumenterte utgifter dei har til pass og stell av barn.

I provenyoverslaga har departementet lagt til grunn at foreldrebetalingen blir redusert ved innføring av skattefritak for arbeidsgjevar si betaling av barnehageplass. Det skuldast at arbeidstakarane sine dokumenterte utgifter til pass og stell av barn i dag truleg i stor grad er knytte til utgifter til barnehage, og at desse vil bli reduserte når arbeidsgjevaren dekkjer utgiftene til barnehage. Likevel må ein gå ut frå at dei fleste hushalda vil ha utgifter til pass og stell av barn utover utgiftene til barnehage. Dette gjeld særleg der-

som hushaldet har andre barn som til dømes deltar i SFO. Ved innføring av ein slik skattefritaksordning vil foreldre i større grad enn før kunne dokumentere andre utgifter ved pass og stell av barna. Dette har ein liten grunn til å gjera i dag fordi øvre grense for foreldrebetalingen i dei fleste tilfella er mykje lågare enn foreldrebetalinga i barnehagen.

På skjønsmessig grunnlag har departementet lagt til grunn at foreldrebetalingen i gjennomsnitt blir redusert med 85 pst. dersom arbeidsgjevar dekkjer barnehageutgiftene. Det inneber at foreldre framleis vil ha dokumenterte utgifter til pass og stell av barn tilsvarende 15 pst. av maksimalgrensene i foreldrebetalingen i gjennomsnitt. Denne berekningsmessige føresetnaden ligg til grunn for alle provenyberekningane til departementet, med unntak av berekninga av kor mykje provenytapet på lengre sikt maksimalt kan bli. Det er der lagt grunn at foreldrebetalingen blir redusert med 50 pst. Føresetnaden om ein reduksjon på 85 pst. inneber at foreldrebetalingen i gjennomsnitt blir redusert med 22 525 kr *pr. hushald* pr. år. Dette tilsvarende isolert sett ein auke i skatt på 6 307 kr (skatt på alminneleg inntekt er 28 pst.). Sidan enkelte hushald har fleire barn i barnehage, vil den isolerte skatteauken av redusert foreldrebetaling *pr. barnehageplass* i gjennomsnitt være noko lågare enn dette. Departementet har berekna denne til 5 308 kr.

Berekningane av gjennomsnittleg foreldrebetaling *pr. hushald* og *pr. barnehageplass* er gjort ut frå ein føresetnad om at om lag 70 pst. av hushalda med barn i barnehage har eitt barn i barnehage, 25 pst. har to barn i barnehage og 5 pst. har tre eller fleire barn i barnehage.

I overslaga på proveny ved eit skattefritak har departementet skjønsmessig lagt til grunn at 90 pst. av dei arbeidsgjevarbetalte barnehageplassane er heiltidsplassar og 10 pst. er halvtidsplassar. Denne fordelinga byggjer på ein føresetnad om at dei fleste barnehageplassar som arbeidsgjevar kjem til å betale, truleg blir heiltidsplassar. I tillegg må ein gå ut frå at ein kraftig reduksjon i foreldrebetalinga, jf. innføring av maksimalpris, vil medføre auka etterspurnad etter heiltidsplassar. For heiltidsplassane er det lagt til grunn at skattyteren betalar toppskatt i trinn 1, noko som normalt gjev ein marginalskatt på 49,3 pst. For halvtidsplassane er det lagt til grunn at skattyteren får minstebetaling etter sats, noko som vil seia ein marginalskatt på 29,1 pst. Dette gjenspeiler ein føresetnad om at desse arbeider i halv stilling, og at ein berekningsmessig då har lagt til grunn at dei har ei årsløn

under om lag 200 000 kr. I overslaga er det vidare lagt til grunn ein gjennomsnittleg sats på arbeidsgje-

varavgifta på 12,8 pst. Dette tilsvarer landsgjennomsnittet.

SPØRSMÅL NR. 455

Innlevert 2. april 2003 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 9. april 2003 av barne- og familieminister Laila Dåvøy

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i 2001 prinsippene for nye regler for beregning av barnebidrag, jf. Innst. O. nr. 127 (2000-2001). Flertallet bad Regjeringen om å vurdere behovet for justeringer etter at regelverket har trådt i kraft og har fått virke en tid.

Når vil det være mulig for statsråden å ha oversikt over eventuelle utilsiktede skjevheter, og hvordan vil departementet legge opp arbeidet med å evaluere den nye bidragsordningen?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i 2000 prinsippene for nye regler for beregning av barnebidrag, jf. Innst. O. nr. 127 (2000-2001). Hoveddelen av de nye reglene skal tre i kraft 1. oktober 2003. Hensikten med det nye regelverket er bl.a. å motivere til at flere foreldre skal inngå privatrettslige avtaler om omsorg, bidrag og samvær. Dersom barnebidrag skal fastsettes av det offentlige, skal det etter det nye regelverket tas utgangspunkt i hva barnets underhold koster, og denne kostnaden skal fordeles forholdsmessig mellom foreldrene etter deres inntekter. Bidragspliktige skal motiveres til mer samvær gjennom lavere bidrag, og motsatt høyere bidrag ved mindre samvær.

Rikstrygdeverket sendte i mars 2003 ut et brev om beregningen av det nye bidraget til alle berørte foreldre. Fra både enkeltpersoner og organisasjoner anføres det til dels sterk kritikk mot måten den nye bidragsordningen slår ut for både bidragspliktige og bidragsmottakere. Kritikken rettes bl.a. mot at SIFOs satser for hva det koster å underholde barn er satt for lavt, og dessuten mot at boligsatsene er redusert fra 2001 til nå. Det rettes også kritikk mot hvilke kriterier som ligger til grunn for SIFOs beregninger, f.eks. er det tatt lite hensyn til barns fritidsaktiviteter.

Andre beregninger viser at mange bidragspliktige med normale inntekter vil få beregnet bidrag som ligger over den grensen på 25 pst. av nettoinntekt som er satt for hvor mye den enkelte maksimalt skal betale. Det innebærer i så fall en kraftig reell økning

i bidrag for mange bidragspliktige. Kritikk har også blitt rettet mot samværsfradragets størrelse og innretning.

Ansvar og omsorg for barn først og fremst er et forhold mellom foreldrene, uavhengig av om foreldrene bor sammen og organiserer den daglige omsorgen sammen. Samfunnet må ha en bidragsordning som sikrer barnas underhold dersom foreldrene likevel ikke makter å bli enige. Det er svært vanskelig å forestille seg en bidragsordning som vil oppfattes som fullstendig rettferdig av absolutt alle. Den nye ordningen er mer rettferdig for flere foreldre, men også denne ordningen kan ha uheldige konsekvenser når den treer i kraft.

Svar:

Jeg minner om at målene for det nye regelverket, som er fastsatt av Stortinget, er å få et rettferdig og tidsriktig bidragsregelverk. Regelverket bygger derfor på økt likestilling mellom foreldrene med mer vekt på samvær og deling av omsorg, og mer vekt på fortsatt felles forsørgelse av barn, til barnets beste.

Forsørgelsesplikt er et privat anliggende, og bidrag kan som hovedregel avtales og betales uten at staten blir involvert. Der barnebidrag skal fastsettes av det offentlige, skal det etter det nye regelverket tas utgangspunkt i hva barnets underhold koster, og denne kostnaden skal fordeles forholdsmessig mellom foreldrene etter deres inntekter. Dette innebærer at den av foreldrene som har høyest inntekt skal betale den største andelen av forsørgelsesutgiftene. Ved fastsettelsen av bidraget skal det videre tas hensyn til den bidragspliktiges bidragsevne og hvor mye samvær den bidragspliktige har med barnet. Det offentlige skal benytte faste standarder (sjabloner) ved fastsettelsen av underholdskostnaden mv.

Jeg er enig med representanten Sonja Irene Sjøli i at det er vanskelig å forestille seg en bidragsordning som vil oppfattes som fullstendig rettferdig for absolutt alle. Jeg støtter videre Sjøli i at den nye ordningen er mer rettferdig for flere foreldre. Det kan selv-

følgelig heller ikke utelukkes at det nye regelverket kan ha utilsiktede utslag. For å se om regelverket virker etter sin hensikt, vil den nye bidragsordningen bli evaluert.

Omfattende utredninger ligger bak den nye bidragsordningen og arbeidet har pågått lenge. Flere regjeringer og statsråder har vært involvert i dette kompliserte arbeidet. Det var et bredt flertall i Stortinget som vedtok den nye bidragsordningen. Det er viktig å være oppmerksom på at dette er en stor reform og det er et stort apparat som er satt i gang i forbindelse med omleggingen av bidragsregelverket. Svært mange (antagelig ca. 90 pst.) benytter i dag det offentlige tilbudet om fastsettelse og/eller innkreving av bidrag. Dette til tross for at forsørgelsesplikt for barn er et privatrettslig anliggende. Et av målene med det nye regelverket er derfor å legge forholdene til rette for flere private avtaler. Reglene er utformet ut fra en balansegang mellom eksakte beregninger i hvert enkelt tilfelle og en økonomisk og administrativ håndterbar ordning. Med en reform som denne vil de som oppnår fordeler være fornøyde, mens de som opplever at de nye reglene innebærer en endring i negativ retning bli tilsvarende misfornøyde. Det er ikke dermed sagt at det er noe galt med regelverket. På denne bakgrunn mener jeg det er svært viktig å ha et så godt vurderingsgrunnlag som mulig før jeg eventuelt foreslår endringer. Jeg vil for øvrig vise til at regelverket ennå ikke er trådt i kraft, det skjer 1. oktober 2003.

I forbindelse med omregningen av bidragssakene etter det nye regelverket vil Rikstrygdeverket samle

informasjon og nøkkeltall som kan danne grunnlag for nærmere analyser av fordelingsvirkninger av regelverket. Dette vil bl.a. gi kunnskap om hvor mange bidrag som blir endret, og i hvilken grad bidragets størrelse går opp, ned eller ikke blir endret i det hele tatt. Dette tallmaterialet vil i hovedsak bli tilgjengelig etter 1. oktober 2003, dvs. etter at bidragssakene er ferdig omregnet, men departementet vil få noe av tallmaterialet i løpet av sommeren fra Rikstrygdeverket. Dette vil være et viktig materiale når vi skal vurdere behovet for endringer i regelverket.

Når det gjelder evaluering av den nye bidragsordningen, kan jeg opplyse om at arbeidet alt har startet opp. Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet en undersøkelse som vil gjøre det mulig å sammenligne situasjonen for bidragspliktig og bidragsmottaker før og etter bidragsreformen. Formålet med undersøkelsen er bl.a. å øke kunnskapen om hvor mye samvær barna har med den av foreldrene de ikke bor sammen med fast. Undersøkelsen vil også gi kunnskap om foreldrenes økonomiske situasjon, og om hvilke samværsordninger de har avtalt seg imellom. Analysen SSB skal foreta om de bidragspliktiges og bidragsmottakernes økonomiske situasjon før endringen av bidragsreglene, vil bl.a. se på hvilke bidragspliktige og bidragsmottakere som har dårlig økonomi, og den vil belyse forholdet mellom den økonomiske situasjonen til bidragspliktige og bidragsmottakere. Analysen fra SSB vil være et godt grunnlag for å vurdere hvordan regelverket slår ut for økonomisk sårbare grupper.

SPØRSMÅL NR. 456

Innlevert 2. april 2003 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 9. april 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren sørge for bygging av ny bru over Glomma i Sarpsborg?»

BEGRUNNELSE:

Bybrua over Glomma i Sarpsborg ble bygget under 2. verdenskrig, og ble dimensjonert for meget beskjedne trafikkmengder. Selv om E6-trafikken nå går på et eget veianlegg (Sandesund Bru), har trafikkmengden på den gamle brua fortsatt å øke. På enkelte dager har trafikken vært over 20 000 kjøretøyer.

Brua er i dag i svært dårlig stand. Forholdene er svært vanskelige, spesielt for fotgjengere og syklister. For å øke bredden slik at det er mulig for fotgjengere og syklister å ta seg over, er det bygget "vinger" på begge sider. Nå er disse i så dårlig forfatning at Statens vegvesen frykter at de kan svikte hvis en buss eller et tyngre kjøretøy kjører opp på fortøyet.

Deler av brupilarene har store forvitringsskader, rustne rester av armeringsjern kan stedvis plukkes ut der betongen er gått i oppløsning. En rapport fra Statens vegvesen fra 1997, viser at brua har glidd ut flere centimeter.

Bruansvarlig, Arthur Pedersen i Statens vegvesen, uttalte til Sarpsborg Arbeiderblad 19. februar 2003 at støping av såle under brua og oppfylling med isopor kan gjøres for 10-12 mill. kr.

På en befaring 6. mars 2003 uttalte representanter fra Statens vegvesen at den eneste holdbare løsningen på lengre sikt er å bygge en ny bru.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til mitt svar vedrørende samme sak til stortingsrepresentant Øystein Hedstrøm i Stortingets spørretime 19. mars 2003.

Planer for bygging av ny forbindelse over Sarpsfossen har først og fremst vært begrunnet ut fra kapasitetsmessige begrensninger, og ikke ut fra tilstanden på eksisterende bru. Det er imidlertid et faktum at bruene er gamle, og at forbindelsen over tid også trenger fornyelse av den grunn. De senere årene har bruene vært gjenstand for jevnlig ettersyn fra Statens vegvesens side, og i løpet av sommeren vil det bli satt

opp rekkverk mellom kjørebane og fortau. I tillegg er det planlagt å gjennomføre forsterkningsarbeider i løpet av 2004. Når disse arbeidene er gjennomført, mener Statens vegvesen at det ikke er grunn til noen umiddelbar bekymring for sikkerheten.

Ny Sarpsbru er ikke prioritert innenfor tildelte planrammer til Østfold for perioden 2002-2011. Rammene for neste planperiode må Regjeringen komme tilbake til i forbindelse med Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015, som etter planen skal legges fram for Stortinget tidlig i 2004.

Jeg vil i den forbindelse vise til at Stortinget ved behandlingen av St.meld. nr. 31 (2000-2001) om oppgavefordelingen mellom stat, fylkeskommune og kommune, sluttet seg til at fylkeskommunen skal ha avgjørende innflytelse på prioriteringene innenfor fylkesfordelt ramme til riksveginvesteringer innenfor føringer fastlagt av Stortinget og Samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 457

Innlevert 2. april 2003 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 10. april 2003 av miljøvernminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre Drammens innbyggere en miljøvennlig løsning på byens trafikkproblemer i forbindelse med E18 gjennom byen, herunder vil statsråden hindre fylkesmannens vedtak om å omgjøre Drammen kommunes nei til byggetillatelse for utvidet motorveibru?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til brev fra Drammen kommune til statsråden av 13. mars 2003 der ordføreren i Drammen informerer statsråden om at formannskapet har fattet et nytt vedtak om å ikke ta klage fra Statens vegvesen over avslag på søknad om rammetillatelse for oppføring av ny motorveibru (E18) til følge. Det siste vedtaket ble fattet bl.a. på grunnlag av en betenkning fra advokatfirmaet Hjort ved Sveinung O. Flaaten, som konkluderer meget klart med at reguleringsplanen for 1972 ikke gir tilstrekkelig hjemmel i seg selv for igangsettelse av bruutvidelser. Det synes klart at den aktuelle utvidelsen må konsekvensutredes før tillatelse gis. Denne betenkningen støttes også av dr. juris Carl August Fleischer og dr. juris Daniel

Rokstad som tidligere har foretatt vurderinger av saken.

I Drammenssamfunnet er det et betydelig ønske om å løse problemene med E18, men det er også et stort ønske om at dette skal gjøres i form av en tunneløsning under elven. Dette vil være vesentlig mer miljøvennlig for byen. Jeg vil anta at miljøvernministeren vil se det som viktig å fokusere på de mest miljøvennlige løsninger for byen.

Svar:

E18 har i dag to kjørefelt gjennom Drammen sentrum. Både mot nordøst (Lier) og mot sør (Eik-Vestfold grense) er E18 utbygd som firefelts veg. Etter at krysset med ny E134 mellom Drammen og Mjøndalen ble åpnet for trafikk høsten 2001, har årsdøgntrafikken over motorvegbrua økt. Brua har blitt en alvorlig flaskehals, og det blir overført trafikk til det lokale vegnettet i Drammen.

Prosjektet omfatter utvidelse av E18 fra to til fire felt over Drammenselva. En firefelts bru vil redusere køene, og bidra til å redusere gjennomgangstrafikken på det lokale vegnettet i Drammen. Dette vil føre til

reduserte støy- og luftforurensningsproblemer. Videre kan vegstandarden på gatenettet i Drammen sentrum tilpasses lokaltrafikken, noe som vil bidra til å bedre ulykkessituasjonen.

I august 2000 ble avtale inngått mellom Drammen kommune, Buskerud fylkeskommune og Statens vegvesen Buskerud om videreføring av Vegpakke Drammen (revidert vegpakkeavtale). Det ligger som en forutsetning for avtalen at staten har bestemt at E18 over Drammenselva skjer ved en utvidelse av eksisterende bru eller bygging av ny tofelts bru.

På bakgrunn av at E18 gjennom Drammen i dag er en alvorlig flaskehals med de negative konsekvenser det medfører, er det av overordnet nasjonal interesse å få gjennomført utbyggingen til en firefelts veg snarest mulig. E18 mellom Oslo og Kristiansand er en av landets viktigste stamvegruter. Det er satt av 60 mill. kr til prosjektet i 2003, og det er lagt til grunn anleggstart i løpet av denne våren. Prosjektet er forventet åpnet for trafikk i 2006.

Som det går fram av mitt brev til ordføreren, er det riktig at det skal gjennomføres konsekvensutredning før det gis tillatelse eller fattes planvedtak for tiltak som omfattes av KU-bestemmelsene, jf. plan- og bygningsloven § 33-7. Imidlertid går det fram av forarbeidene til bestemmelsene at det med "tillatelse eller planvedtak" menes tillatelse etter særlover eller *planvedtak* etter plan- og bygningsloven, jf. omtalen av § 33-6 i Ot.prp. nr. 24 (1994-95).

For vegtiltak er det i tillegg forutsatt at utred-

ningsplikten er knyttet til *første* planvedtaket etter plan- og bygningsloven hvor det blir tatt beslutning om valg av trasé eller korridor, jf. rundskriv om konsekvensutredninger T-2/2000. Utvidelse av E18 over Drammenselva har derfor fått slik tillatelse konsekvensutredningen skal ligge til grunn for gjennom reguleringsplanen av 1972. Tillatelsen ble gitt før regelverket om konsekvensutredninger trådte i kraft, og tiltaket omfattes derfor ikke av utredningsplikten. At tiltaket er søknadspliktig i henhold til plan- og bygningsloven § 93 påvirker ikke denne konklusjonen.

Jeg vil for øvrig påpeke at jeg har fått opplyst at Statens vegvesen har gjennomført et omfattende utrednings- og planarbeid for å sikre at prosjektet tilfredsstiller dagens krav til arealdisponering, miljø og estetikk, samtidig som det kan gjennomføres innenfor rammene av den godkjente reguleringsplanen. På bakgrunn av dette arbeidet er brukonseptet endret. Tidligere var det lagt til grunn bygging av ei parallell bru, identisk med den gamle. For å unngå at brua blir en visuell barriere i bybildet, legges det nå opp til å skifte ut brupilarene i eksisterende bru. Videre legges det opp til å kle inn de to bruene, slik at de vil framstå som en bru.

Jeg ser derfor ikke at det er grunnlag for gripe inn overfor fylkesmannens vedtak i klagesaken av 31. mars 2003, der Statens vegvesen er gitt medhold og dermed gis rammetillatelse i henhold til plan- og bygningsloven § 93.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 3. april 2003 av stortingsrepresentant Reidun Gravdahl

Besvart 9. april 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

«Da Stortinget behandlet salget av Raufoss ASA for et par måneder siden, bad et samlet storting om at Regjeringen skulle vurdere å delta i opprettelsen av et innovasjonsselskap i Raufoss-regionen, og på egnet måte informere Stortinget om det.

Hva har Regjeringen gjort i denne saken, og når og hvordan skal Stortinget informeres?»

BEGRUNNELSE:

Staten eier i dag 50,27 pst. av aksjene i Raufoss ASA. Gjennom litt over 100 års industrivirksomhet har bedriften Raufoss Ammunisjonsfabrikker utvi-

klet seg fra å produsere håndvåpenpatroner til en teknologibedrift som gjennom år har satset på forskning og utvikling som har resultert i et vell av produkter. Mange av aktivitetene i det tidligere store selskapet er solgt ut og nye selskap etablert inne på fabrikkområdet. Den resterende aktiviteten i Raufoss ASA har de siste årene vært preget av lav lønnsomhet og til dels tap innen en del av virksomheten. Det er nødvendig å få på plass en langsiktig finansiell løsning for selskapet, med sikte på fortsatt virksomhet på Raufoss. I den forbindelse har forhandlinger med det nederlandske firmaet Euralcom pågått etter at Stortinget gav en fullmakt til dette.

Forhandlingen med Euralcom har nå strandet, og

selv om styret søker etter andre løsninger, er situasjonen høyst usikker for bedriften og de om lag 700 ansatte. Underleverandører og tjenesteproduserende bedrifter vil også rammes, og de ansatte kommer fra hele området med 5-6 kommuner.

I forbindelse med behandlingen av salget til Euralcom, var verdsettingen av selskapet vurdert til 400 mill. kr. Stortinget mente det var usikkerhet om eventuell salgsgevinst, og dette var bakgrunn for å be Regjeringen vurdere å delta i opprettelsen av et innovasjonsselskap.

Jeg viser til Innst. S. nr. 106 (2002-2003).

For videre utvikling av arbeidsplasser og produkter er det viktig å satse på den kompetanse og erfaring som ligger i bedriften. For å dra nytte av dette, vil et innovasjonsselskap kunne bidra betydelig, men det er behov for økonomi for å til dette, og derfor viktig at Regjeringen handler raskt i denne saken.

Svar:

Sluttforhandlingene mellom Raufoss ASA og nederlandske Euralcom N.V. førte som kjent ikke frem. Det var ikke mulig å bli enige om betingelser som var akseptable for Raufoss' aksjonærer og kreditorer. Egenkapitalsituasjonen i Raufoss-konsernet anses i dag for ikke tilfredsstillende og styret arbeider med en plan for refinansiering av selskapet for å sikre et langsiktig grunnlag for videre drift.

I merknadene fra næringskomiteen til St.prp. nr. 39 (2002-2003) het det bl.a. følgende:

"Komiteen har med interesse registrert planene for opprettelsen av et innovasjonsselskap i Raufossregionen. Komiteen viser til at det er stor usikkerhet med hensyn til eventuelle salgsgevinster ved et salg av Raufoss ASA. Komiteen ber derfor Regjeringen vurdere å delta i opprettelsen av et innovasjonsselskap i Raufossregionen, og ber om at Stortinget på egnet måte blir informert om saken."

Spørsmålet om opprettelse av et mulig innovasjonsselskap på Raufoss har, så vidt jeg har kunnet registrere, blitt sett i sammenheng med salget av store deler av Raufoss-konsernet til Euralcom N.V. Et innovasjonsselskap på Raufoss skulle bl.a. styrke fagmiljøet i næringsparken på Raufoss i en situasjon der statens eierengasjement i Raufoss-konsernet ble redusert og på sikt avvirket. Flere partier var opptatt av at salgsprovenyet som Raufoss ASA skulle få fra Euralcom N.V. skulle bidra til å finansiere et slikt mulig innovasjonsselskap på Raufoss.

I mitt innlegg i debatten uttalte jeg blant annet: *"Forslaget om at staten skal delta i et nytt innovasjonsselskap i Raufossregionen med statens mulige inntekter fra salg eller eventuelt avvikling av Raufoss ASA, tror jeg man gjør klokt i å utsette til man har sett hva som blir resultatet."*

Det foreligger i dag ingen avtale om salg til Euralcom eller andre. Jeg har derfor foreløpig ikke satt i gang utredninger om innovasjonsselskap på Raufoss. Man må etter mitt syn avklare den fremtidige situasjon til Raufoss-konsernet før det blir meningsfullt å sette ressurser inn i et slikt arbeid.

Jeg vil for øvrig vise til at de ordinære virkemidlene innen nyskaping og innovasjon også kan anvendes i Oppland, herunder de muligheter som ligger innenfor SIVAs virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 459

Innlevert 3. april 2003 av stortingsrepresentant Audun Bjørlo Lysbakken

Besvart 9. april 2003 av utenriksminister Jan Petersen

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for Norges tilbud om endringer i GATS-forpliktelsene på miljøverntjenester?»

BEGRUNNELSE:

I Norges åpningstilbud i GATS-forhandlingene legges det opp til vesentlige endringer i Norges forpliktelser på området miljøverntjenester. En rekke forpliktelser går fra å være ubundne til å være uten restriksjoner på markedsadgang og såkalt nasjonal behandling for grenseoverskridende ytelser.

Svar:

Medlemslandene vedtok under ministerkonferansen i Doha i 2001 et arbeidsprogram for handel og miljø i WTO. Programmet tar bl.a. sikte på å redusere eller eventuelt oppheve handelshindringer for miljøvennlige varer og miljøtjenester. Norges innledende tilbud for miljøtjenester er utarbeidet i lys av dette programmet og på bakgrunn av de kravene vi har mottatt fra andre land på dette området.

Det norske åpningstilbud i tjenesteforhandlingene ligger innenfor nåværende praksis og regelverk i

Norge. Krav som andre land har rettet til Norge, vil i realiteten kunne "innfris" bare ved at de også gjøres *bindende* i WTO-sammenheng.

I vårt åpningstilbud for miljøtenester tilbyr vi å fjerne våre eksisterende forbehold i WTO om monopoler for behandling av visse avfallstyper og for kontroll av avgasser fra motorkjøretøy.

Videre har vi tilbudt å utvide adgangen til å levere tjenester på tvers av landegrensene ettersom teknologisk utvikling medfører at grensekryssende tjenesteytelser blir mer vanlige. Dette gjelder særlig tenes-

ter som kan leveres eller styres over elektroniske nettverk, eksempelvis ulike overvåkingstjenester. Vi har ikke tilbudt forpliktelser for grensekryssende tjenesteytelser for behandling av avfall, da vi foreløpig vurderer det som urealistisk at slike tjenester kan leveres på tvers av landegrenser.

Vi har også tilbudt en redaksjonell omarbeiding av forpliktelsene som har til hensikt å gjøre forpliktelsene klarere. Flere land har anmodet Norge om en slik redaksjonell omarbeiding av forpliktelsene på miljøområdet.

SPØRSMÅL NR. 460

Innlevert 3. april 2003 av stortingsrepresentant Knut Storberget

Besvart 9. april 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

«Hvordan har sykefraværet generelt og antall volds- og truslepisoder mot ansatte i Norske fengsler utviklet seg, og er det noen sammenheng mellom disse størrelsene og bevilgede ressurser pr. innsatt/soningsdøgn?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av de siste årene er det bl.a. i lovverket blitt stilt store krav til innsatsen og effekten av kriminalomsorgens arbeid. Flere skal inn til soning og varetekt, og det forventes at de innsattes problemer og ufordringer løses. Arbeiderpartiet har i de siste budsjettdiskusjonene ment at ressursene Regjeringen har tilført kriminalomsorgen ikke samsvarer med forventningene og kravene som stilles. En presset kriminalomsorg vil lett kunne få økende problemer med sykefravær og manglende kontroll. Det er grunn til å anta at ressurssituasjonen pr. innsatt/soningsdøgn har gått ned.

Svar:

Sykefraværet i kriminalomsorgen er gjennomgående høyt. I 2001 var det gjennomsnittlige sykefraværet 9,27 pst. Fraværet varierte imidlertid mellom de seks regionene, fra 8,0 pst. til 10,14 pst. I 2002 sank det gjennomsnittlige sykefraværet med 0,22 pst. til 9,05 pst., med laveste sykefravær på 7,6 pst. i en region og høyst med 9,9 pst. i en annen region. Arbeidet med inkluderende arbeidsliv har vært et satsningsområde i 2002. Departementet forutsetter at samtlige ledere i ytre etat fortsetter å utvikle gode

metoder som kan bidra til en ytterligere reduksjon i sykefraværet.

Når det gjelder fysisk vold og trusler mot tjenestemenn i kriminalomsorgen, har man foretatt registrering og rapportering av dette siden 1994 etter initiativ fra Det sentrale arbeidsmiljøutvalget for kriminalomsorgen. Tall for registrert fysisk vold har vært stigende fra og med 1994 (13 registrerte tilfeller) til og med 1999 (77 registrerte tilfeller). Fra og med 2000 (63 registrerte tilfeller) og frem til og med første halvår 2002 (27 registrerte tilfeller) har imidlertid tallene vært synkende. Antall trusler har økt jevnt fra og med 1994 (43 registrerte tilfeller) til og med 2001 (163 registrerte tilfeller). Første halvår 2002 ble det registrert 70 tilfeller med trusler. Økningen kan skyldes økt registreringsbevissthet. Forskerne ved Kriminalomsorgens Utdanningssenter, KRUS, som har utarbeidet de siste rapportene, presiserer at det er flere svakheter ved registreringene og at tallene må brukes med forsiktighet. Justisdepartementet nedsatte i 2001 en arbeidsgruppe som bl.a. skulle lage en handlingsplan for hvordan man skal kartlegge, forebygge, behandle og følge opp volds- og truslesituasjoner i kriminalomsorgen. Arbeidsgruppen avga sin innstilling ved årsskiftet 2002/2003. Et av forslagene er å ta i bruk et nytt kartleggingsskjema for vold og trusler som er utviklet på fellesnordisk basis av kriminalomsorgens forskere i de nordiske land. Skjemaet vil bli tatt i bruk i 2003. De øvrige forslag fra arbeidsgruppen er til behandling i departementet.

Tar en utgangspunkt i bevilgningen på kap. 430 post 01, var saldert budsjett i 2002 1 455 910 000 kr og den ordinære kapasiteten 2 928 plasser. Bevilg-

ning pr. plass i 2002 var dermed ca. 497 000 kr. Bevilgning til kriminalomsorgen for inneværende år er 1 580 654 000 kr og den ordinære kapasiteten er 2 976 plasser. Bevilgning pr. plass blir dermed ca. 531 000 kr. Dette tilsvarer en økning i bevilgninger pr. plass på ca. 6,8 pst. fra 2002 til 2003. Kapasitetsutnyttelsen var i 2002 på 95 pst. Kapasitetsutnyttelsen skal i 2003 fortsatt være høy og opprettholdes på samme nivå som i 2002. Ved fastsettelse av kravene til produksjon av soningsdøgn, er det i hovedsak lagt til grunn en kapasitetsutnyttelse på 94 pst.

På grunn av den usikkerheten som knytter seg til registreringen av vold og trusler mot tjenestemenn i kriminalomsorgen som hittil har vært foretatt, er det vanskelig å besvare den del av spørsmålet som omhandler vold- og trusseepisoder nærmere. Som nevnt, gikk sykefraværet litt ned i fjor, sammenlignet med året før. Vi forventer en ytterligere nedgang i inneværende år. Regiondirektørene arbeider målrettet med å redusere sykefraværet.